

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук

Максютова Андрія Олексійовича

на кандидатську дисертацію Колодій Олени Сергіївни

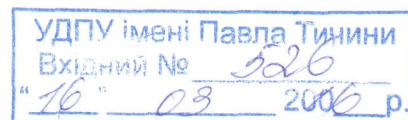
“Формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності”

подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання

Актуальність рецензованого дослідження обумовлюється сутнісними характеристиками тенденцій загострення соціальних негараздів, зростанням бездуховності сучасного українського суспільства спричинених складними внутрішніми політичними і соціально-економічними умовами, що в кінцевому результаті зумовлює необхідність підвищення ефективності формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності.

Пріоритетне значення у вирішенні цієї проблеми належить вищим аграрним навчальним закладам, які здатні швидко та ефективно допомогти у формуванні патріотизму студентів у позааудиторній діяльності. Необхідність національного відродження та розбудови української демократичної держави зумовлює актуальність формування патріотизму студентської молоді. Сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, першою чергою, своєї долі. У зв'язку з цим виховання патріотизму в молоді постає пріоритетним напрямом в освітній галузі. Однак, концептуальна і методична не розробленість означеної проблеми, і водночас, теоретична і практична значущість її розв'язання в сучасному навчально-виховному процесі підтверджує незаперечну актуальність і своєчасність проведеного Оленою Сергіївною дисертаційного дослідження.

Слід зазначити, що здобувачка досить аргументовано і логічно довела необхідність формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних

зкладів у позааудиторній діяльності, відповідно до сучасних соціально-економічних умов в державі.

Як позитив слід відзначити, що автор розглядає сутність такої підготовки, як системний освітньо-виховний процес, який за своїми теоретичними підходами, конкретними практичними напрямками реалізації має бути спрямований на формування системи наукових знань і практичних умінь та навичок, ціннісних орієнтацій, формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності. Важливо, що здобувачка робить акцент на можливість формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів саме під час позааудиторної діяльності, що дасть змогу швидше та ефективніше здійснити цей процес.

Дисертаційне дослідження Колодій Олени Сергіївни, безумовно, розкриває одну з вагомих проблем, яка може бути реалізована у діяльності науково-педагогічних працівників аграрних та інших ВНЗ. Охарактеризовано сутність феномену «Формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності», дисертантка слушно зауважує, що «формування патріотизму в молоді, зокрема й у студентів аграрних ВНЗ, має бути цілеспрямованим процесом, у якому фундаментальна роль відводиться освітньо-педагогічним формам та засобам його досягнення».

На позитивну оцінку заслуговує здійснене дисертанткою визначення й обґрунтування в дисертації сутності таких понять: «патріотизм», «патріотизм студентів аграрних ВНЗ», «формування патріотизму студентів аграрних ВНЗ у позааудиторній діяльності», здійснено ретроспективний аналіз проблеми патріотичного виховання; охарактеризовано освітньо-розвивальний й виховний ресурсний потенціал позааудиторної діяльності студентів аграрних вищих навчальних закладів.

Як засвідчують структура та зміст дисертаційного дослідження Колодій Олени Сергіївни, воно охоплює цілісний процес науково-дослідної роботи, який включає всі її стадії: від ідеї, розробки концептуальних основ та теоретичних засад проблеми до впровадження результатів дослідження у практику роботи працівників вищих аграрних навчальних закладів.

Слід відзначити як позитив, логічну побудову змісту роботи, обґрунтованість його основних положень, логічність викладу основного тексту, відповідність здобутих результатів та ходу проведення дослідження переконливому й глибокому теоретичному аналізу проблеми.

Дисертація Колодій Олени Сергіївни складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел та додатків, що обумовлено характером проведеного дослідження і повною мірою підпорядковано його меті, що в цілому відповідає вимогам щодо обсягу кандидатських дисертацій. Обрана структура дисертаційної роботи, її змістове й інформаційне наповнення дають підстави вважати її логічно завершеним цілісним науковим дослідженням.

У рецензованій нами роботі переконливо сформульовано об'єкт, предмет, мету, гіпотезу й завдання дослідження, заслуговує на увагу конкретність та цілеспрямованість поставленої дисертанткою мети дослідження – на основі узагальнення теоретичних основ формування патріотизму та вивчення практики виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів визначити та експериментально перевірити педагогічні умови та апробувати модель формування патріотизму студентів аграрних ВНЗ у позааудиторній діяльності.

Враховуючи завдання дослідження авторка дисертаційної роботи з опорою на численні літературні джерела та результати власних багаторічних досліджень переконливо довела, що формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній виховній діяльності відбуватиметься більш ефективно за дотримання таких педагогічних умов: формування позитивної мотивації до позааудиторної діяльності як засобу патріотичного виховання та професійного зростання фахівців аграрного профілю; поєднання наявного позитивного досвіду у виховному середовищі вищого навчального закладу з пошуком нових форм і напрямів позааудиторної діяльності, адекватних сучасним ціннісним орієнтаціям студентської молоді; розвиток студентського самоврядування, інститутів колективної студентської самоорганізації, клубної діяльності як особливої сфери життєдіяльності студентської молоді.

Цілком закономірно, що згадані обставини саме і підтверджують актуальність та своєчасність виконаного Колодій Олени Сергіївни дисертаційного дослідження. Воно є наочним прикладом оперативного реагування педагогічної науки на вирішення соціально значущої для сьогодення практичної виховної проблеми, яка має не тільки наукове, а й, що головне, соціальне значення.

Позитивною стороною рецензованої роботи, на нашу думку, є представлені у дисертації та відповідних публікаціях здобувачки методичні матеріали для викладачів, керівників гуртків, секцій, які вже застосовуються в педагогічній практиці, що дало змогу значно підвищити ефективність формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній виховній діяльності. Саме останнє, є вагомим здобутком, що актуалізує практичну значущість дисертаційного дослідження Колодій Олени Сергіївни.

Заслуговує на особливе схвалення здійснений дисертанткою педагогічний експеримент і досить ґрунтовне опрацювання здобутих експериментальних даних, що дає всі підстави для визначення ефективності як самого дослідження, так і важливості для педагогічної практики напрацьованих здобувачкою дидактичних матеріалів, розробленого змісту і відповідно форм і методик його презентації у навчально-виховному процесі вищих аграрних закладів.

Слід наголосити на тому, що основні результати дисертаційного дослідження відображено в 17 (15 одноосібних) публікаціях автора, із них 8 відображають основні наукові результати, 5 – апробаційного характеру, 4 – додатково відображають наукові результати дисертації.

У свою чергу автореферат дисертації відповідає вимогам ВАК України і достатньо повно відображає структуру, основні положення, результати та висновки дисертаційної роботи дає цілісне уявлення про проведене дослідження.

Загалом дисертація Колодій Олени Сергіївни заслуговує на позитивну оцінку, проте вважаємо за доцільне зробити деякі зауваження і висловити окремі побажання:

1. Окремі положення висновків до розділів дисертації, а в деяких випадках і загальних висновків, носять дещо декларативний характер, і до того ж значні за обсягами, що утруднює розуміння досягнутих здобувачем результатів проведеного дослідження, зокрема здобутих статистичних даних.

2. З огляду на практичну значущість дисертаційної роботи, слід висловити побажання щодо публікації результатів дослідження, як навчально-методичних рекомендацій або практичного посібника для викладачів вищих аграрних навчальних закладів.

3. На нашу думку до змісту автореферату слід було б внести узагальнений рисунок результатів обрахунків ефективності методики, що надало б тексту більшої доказовості та наочності.

4. Бажано було б ширше розкрити географію тих навчальних закладів та загальноосвітніх шкіл, де здійснювалась апробація розроблених автором методичних рекомендацій.

5. У дисертації та авторефераті наявні незначні орфографічні та стилістичні помилки.

Однак висловлені зауваження і побажання не впливають на загальну позитивну оцінку виконаної роботи. Дисертаційне дослідження Колодій Олени Сергіївни є самостійним завершеним дослідженням, яке вносить вагомий внесок у теорію виховання, відповідно має суттєву практичну значущість, відповідає вимогам щодо "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань", а її автор Колодій Олени Сергіївни заслуговує присудження їй наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Офіційний опонент

к. п. н., ст. викладач кафедри географії та методики її навчання
Максютов А. О.

